

בס"ד. ש"פ בשלח, ט"ו בשבט, ה'תשכ"ב

(הנחה בלתי מוגה)

כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות¹. וצריך להבין אומרו תחילה צאתך לשון נוכח, ואח"כ מסיים אראנו לשון נסתר. אך הענין הוא, כפי שמבאר בד"ה תפול עליהם הארוך² מ"ש בזהר³ מאי אראנו אלא אראנו לההוא סבא דחזא בקדמיתא, דכתיב⁴ וירא ישראל את היד הגדולה. והיינו, שמ"ש לעתיד לבוא אראנו נפלאות, הרי זה קאי על ההוא סבא, ישראל סבא, עליו נאמר בקריעת ים סוף וירא ישראל את היד הגדולה גו', ישראל ממש⁵, ועז"נ אראנו נפלאות, שלישראל זה עצמו כשיהי' לעתיד לבוא בבחינת הגדלות דזקנה ויהי' נקרא ישראל סבא, אזי אראנו נפלאות (לשון רבים), שיראה נפלאות גדולות ורבות יותר, והו"ע עליית המדות דז"א (שנקראים בשם ישראל) עד לבחינת הכתר כו'. וזהו שביציאת מצרים הי' הענין דקריעת ים סוף, ולעתיד לבוא יהי' בקיעת הנהר, כמ"ש⁶ והניף ידו על הנהר גו' והכהו לשבעה נחלים, שזהו"ע נעלה יותר מקריעת ים סוף, כי⁷, קריעת ים סוף (שהוא בחינת מלכות דאצילות) ענינו בקיעת הפרסא המפסקת בין אצילות לבי"ע, משא"כ בקיעת הנהר (בחינת בינה) הוא בקיעת הפרסא המפסקת בין המוחין למדות (וזהו מש"נ והכהו לשבעה נחלים, כנגד ז' המדות), שע"ז יתעלו המדות בתכלית העילוי.

(ב) **וביאור הענין**⁸, דהנה, בענין המדות (בחינת ז"א) יש בכללות ג' מדריגות. מדריגה הא', כפי שנמשכים בבי"ע, שזהו ע"ד המדות שבאדם כפי שנמשכים במחשבה דיבור ומעשה, שכנגדם הם ג' העולמות ב"ע (בריאה בחינת מחשבה, יצירה בחינת דיבור, ועשי' בחינת מעשה)⁹. מדריגה הב', כפי שהם במקומם באצילות, ואז הם בבחינת זעיר

(5) ראה גם זהר פרשתנו נג, א.

(6) ישע"י יא, טו.

(7) ראה תו"ח שם רסה, ב. רעג, א. רפא, א ואילך.

(8) בכל הבא לקמן — ראה ד"ה תפול עליהם הנ"ל (תו"ח שם רפה, א ואילך).

(9) ראה לקו"ת ר"פ בלק. ובכ"מ.

(1) מיכה ז, טו.

(2) לאדמו"ר האמצעי — תורת חיים פרשתנו (בשלח) רסד, ב. רפה, א. וראה גם ד"ה זה במאמרי אדמו"ר האמצעי ויקרא ח"א ע' רג ואילך.

(3) ח"א רסא, ב.

(4) פרשתנו יד, לא.

לפי שגם בבחינת הרצון שלמעלה מהשכל ישנו טעם הכמוס, והוא בחינת חכמה סתימאה דאריך אנפין.

ד) וזהו גם מה שאמרו חז"ל¹³ בים נדמה להם כבחור ובמ"ת נדמה להם כזקן. והענין בזה, דהנה, כללות החילוק שבין בחור לזקן הוא שבחור עיקרו ענין המדות, וזקן עיקרו ענין המוחין. וזהו מ"ש¹⁴ תפארת בחורים כחם והדר זקנים שיבה, והיינו, שתפארת בחורים הוא בתוקף כח המדות שמצד הרצון שלמעלה מהשכל, שלפי רצון זה יהי גם נטיית השכל (כנ"ל). והדר זקנים שיבה, איזהו זקן זה שקנה חכמה¹⁵, שמעלתם היא בענין המוחין שברצון, שזהו הטעם הכמוס להרצון, שמצד זה נעשה נטיית המדות שברצון (כנ"ל). וזהו בים נדמה להם כבחור ובמ"ת נדמה להם כזקן, היינו, שבקרי"ס נמשך ונתגלה אהבת הקב"ה לישראל מצד הרצון שלמעלה מהטעם (שלכן נקרא הים לישראל אע"פ שהי' מקום לטענה מה נשתנו אלו מאלו, הללו כו' והללו כו'¹⁶), כבחור שאצלו מתגלה תוקף המדות מצד הרצון שלמעלה מהשכל. ובמ"ת נמשך ונתגלה גם בחינת הטעם הכמוס להרצון, כזקן שמעלתו בענין החכמה.

ה) אמנם עדיין צריך להבין, מהו הענין שההכנה למ"ת היתה ע"י קרי"ס דוקא, דכיון שקרי"ס שייך לבחינת המדות והרצון, איך נעשה ע"י ההכנה למ"ת שענינו בחינת המוחין והטעם הכמוס להרצון שלמעלה מהמדות והרצון.

אך הענין הוא, ששרשן האמיתי של המדות והרצון הוא למעלה גם מהטעם הכמוס לרצון. דהנה, שרש המדות הוא למעלה מהשכל, ולמעלה גם משרש השכל, כידוע¹⁷ שאו"א במזלא אתכלילו, וז"א בעתיקא אחיד ותליא. ואף שלפעמים מבואר¹⁸ שז"א בעתיקא אחיד ותליא הוא בבחינת אריך אנפין, מ"מ, הלשון הוא ז"א בעתיקא אחיד ותליא, דהיינו בבחינת עתיק ממש. והיינו, ששרש המדות שמצד הרצון שלמעלה מהשכל הוא למעלה גם מהטעם הכמוס לרצון, כי הטעם הכמוס הוא בחינת חכמה סתימאה דאריך, ועצם הרצון הוא בחינת גלגלתא דחפיא על מוחא דאריך, והוא בחינת כתר שבכתר, ועד לעצמות התענוג הפשוט

13) ראה מכילתא פרשתנו טו, ג. יתרו כ, 16) ראה זח"ב קע, ריש ע"ב. מכילתא פרשתנו יד, כח. ילקוט ראובני שם, כז. 14) משלי כ, כט. 17) ראה זח"ג (אד"ז) רצב, א. 18) ראה סה"מ תרנ"ט ע' יא. ב. 14) קידושין לב, ב. ועוד.

שהוא בחינת עתיק, ונקרא עתיקא סתימאה. ודוגמתו בנפש הו"ע המדות שבעצם הנפש שהם למעלה מהתחלקות, דהנה, כשם שהנפש עצמה היא למעלה מהתחלקות קוין ימין ושמאל, ולכן נקראת יחידה¹⁹, יחידה דייקא, כמו יחיד שלמעלה מאחד (כידוע²⁰ החילוק שבין אחד ליחיד, שאחד הו"ע של התאחדות פרטים, משא"כ יחיד הוא יחיד בעצם), כמו כן גם המדות שבעצם הנפש הם למעלה מהתחלקות חסד וגבורה (דלא כמו המדות שבבחינת הרצון שיש בהם התחלקות חסד וגבורה מצד הטעם הכמוס לרצון, כנ"ל). והיינו, שהחסד והגבורה כפי שכלולים בעצם הנפש הם ענין אחד ממש, כמו אהבת חיי נפשו שחפץ בחיים ולא ירצה למות, שהם ענין אחד ממש. וענינו בעבודה הוא ההתקשרות העצמית דבחינת היחידה שבנפש, שכוללת ומאחדת ב' הקוין דחסד וגבורה, לחפוף בחיי החיים ולסור מרע, באופן ששניהם הם ענין אחד ממש, והו"ע הדם שהי על שתי המזוזות ועל המשקוף²¹, שב' המזוזות הם ב' הקוין דימין ושמאל, והמשקוף הוא הכוללם ומחברם יחד שנעשים ענין אחד.

ועפ"ז יובן שהענין דקרי"ס נעשה הכנה למ"ת, דאף שהגילוי דקרי"ס הוא רק בחינת המדות והרצון שלמטה מהטעם הכמוס להרצון, מ"מ, שרש המדות והרצון הוא למעלה גם מהטעם הכמוס לרצון, שזהו"ע ז"א בעתיקא אחיד ותליא, בעתיקא ממש. וזהו גם מש"נ בקרי"ס מה תצעק אלי²², בעתיקא תליא מילתא²³. ומצד שרש המדות והרצון בבחינת עתיק, הי' גילוי המדות והרצון שבקרי"ס הכנה למ"ת, היינו, שנוסף על גילוי הרצון יתגלה גם הטעם הכמוס להרצון.

(ו) **וזהו** כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות. דהנה, ביצי"מ הי' הענין דקרי"ס שנבקעה רק הפרסא המפסקת בין אצילות לבי"ע, שגם בבי"ע יאיר הגילוי כמו באצילות. וענין זה נעשה ע"י תוספת וגילוי אור מלמעלה מבחינת אריך אנפין, שזהו"ע וירא ישראל את היד הגדולה, שעיי"ז נבקעה הפרסא שבין אצילות לבי"ע. אמנם, גילוי זה הי' רק בבחינת מלכות דאצילות שהיא שרש הנבראים דבי"ע, והו"ע המדות כפי שהם במדריגה היותר תחתונה, דהיינו כפי שנמשכים בבי"ע (כנ"ל ס"ב). אבל לעתיד לבוא תהי' בקיעת הפרסא שבין המוחין למדות, שאז

22) פרשתנו יד, טו.

23) זהר פרשתנו מח, א. נב, ב. וראה

תו"א פרשתנו סד, ג. סה, א.

19) ראה ספרי האזינו לב, יו"ד.

20) ראה תו"א וראא נה, ב ואילך.

21) בא יב, ז. כב. כג.

יתעלו המדות עצמם, כפי שהם במקומם, בחינת ישראל זוטא, לבחינת המוחין, ועד לבחינת המוחין שברצון, שהר"ע הטעם הכמוס שברצון, בחינת חכמה סתימאה דאריך אנפין, בחינת ישראל סבא. ועז"נ אראנו נפלאות, אראנו לההוא סבא דחזא בקדמיתא דכתיב וירא ישראל את היד הגדולה, היינו, שישראל סבא יראה נפלאות גדולות ורבות יותר, שיהי גילוי עצם הרצון, בחינת גלגלתא שלמעלה מבחינת חכמה סתימאה דאריך, ועד לגילוי עצמות התענוג הפשוט שהוא בחינת עתיקא סתימאה.

